

การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี

Cyberbullying Victimization from Online Networks Behavior Among Adolescents in Chonburi Province

พิทักษ์ ทองสุข¹ เพ็ญจันทร์ แสนประสาน² ดวงรัตน์ เหลืองอ่อน*¹

Pitark Thongsook¹ Penchun Saenprasarn² Duangrat Luangon*¹

¹มหาวิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา นครนายก ประเทศไทย 26120

¹St Teresa International University, Nakhon Nayok, Thailand 26120

²มหาวิทยาลัยชินวัตรนครนายก ปทุมธานี ประเทศไทย 12160

²Shinawatra University, Pathum Thani, Thailand 12160

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนและนักศึกษา อายุ 13-21 ปี ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 534 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี แบบออนไลน์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24-.81 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน และด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และการเปรียบเทียบการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ในภาพรวมมีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ ด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ และด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: เหยื่อไซเบอร์, พฤติกรรม, เครือข่ายสังคมออนไลน์, วัยรุ่น

Abstract

This survey research aimed to study the cyberbullying victimization from online networks behavior among adolescents in Chonburi Province. Multi-stage random sampling was used to select 534 students aged 13–21 years for this study. Personal information, online networks behavior and the cyberbullying victimization Questionnaire for adolescents were used to collect data with an online method. The discriminant coefficients were found to be between .24 and .81 when the overall reliability coefficient was .86. The data were analyzed by mean, standard deviation and multivariate analysis of variance (MANOVA).

Corresponding Author: *E-mail: duangoh@gmail.com

วันที่ได้รับ (received) 5 ธ.ค. 2567 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 20 ม.ค. 2568 วันที่ตอบรับ (accepted) 1 ก.พ. 2568

The cyberbullying victimization from online networks behaviors in terms of impersonation, visual cybervictimization, written-Verbal Cybervictimization, and online exclusion among adolescents in Chonburi Province were overall at a low level. To compare cyberbullying victimization from online networks behavior among adolescents in Chonburi Province, classified by grade point average and prior experienced in using online social network found that statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: Cyberbullying Victimization, Behavior, Online networks, Adolescents

บทนำ

สังคมในยุคปัจจุบันเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นได้เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลมากยิ่งขึ้น วัยรุ่นจะใช้เวลาส่วนใหญ่ของตนเองในการเล่นเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อกับเพื่อนเพื่อหาเพื่อนใหม่ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคมมากขึ้น การตกแต่งเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นเป็นสิ่งที่ต่างคนต่างทำเพื่อให้รูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ของตนเองออกมาดูดีที่สุด ดึงดูดความสนใจจากคนที่เข้ามาชมให้มากที่สุด โดยดูได้จากจำนวนข้อความของบุคคลที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นในเครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนตัวของตนเองและจำนวนคนที่เข้ามาขอเป็นเพื่อนเพิ่มขึ้น ซึ่งการนำเสนอตัวเองผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนตัวนั้นบางครั้งอาจจะมากจะเกินไป เช่น การใส่ข้อมูลส่วนตัวจริงไม่ว่าจะเป็นชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรือแม้แต่ภาพถ่ายที่ดูหล่อเหลาจนเป็นที่สนใจของกลุ่มมิชฉาชีพหรือผู้ที่ไม่หวังดีที่แฝงตัวเข้ามาเป็นเพื่อนและติดต่อกันจนเกิดการล่อลวงในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการหลอกให้เสียทรัพย์ การชิงทรัพย์ การกักขังหน่วงเหนี่ยว การข่มขืนกระทำชำเราหรือถึงขั้นฆาตกรรมตามที่กำลังตกเป็นข่าวในหน้าสื่อต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งจากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2565 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์¹ คนไทยใช้เวลาในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยอยู่ที่ 7 ชั่วโมง 4 นาทีต่อวัน โดยเมื่อจำแนกรายละเอียดขึ้นพบว่า กลุ่ม Gen Y (อายุ 22-41 ปี) มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุดอยู่ที่ 8 ชั่วโมง 55 นาทีต่อวัน ในขณะที่ซึ่งเคยเป็นเจนเนอเรชันที่ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดในปี 2564 มาในปีนี้ Gen Z (อายุน้อยกว่า 22 ปี) ใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า Gen Y โดยใช้เวลาในการออนไลน์อยู่ที่ 8 ชั่วโมง 24 นาทีต่อวัน การใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้นมีเหตุผลหลัก คือ สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่าย มีเครือข่ายที่ครอบคลุม รองลงมา คือ มีความจำเป็นต้องใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น และบริการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันสามารถทำผ่านออนไลน์มากขึ้น สอดคล้องกับ

แนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ที่มีมาตรการปิดสถานศึกษาให้ทำการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และที่ทำงานส่วนใหญ่มีนโยบายการทำงานแบบ Work from Home ทำให้หลายคนต้องเปลี่ยนการเรียนการทำงานเป็นแบบออนไลน์มากขึ้นส่งผลให้นิยมใช้กันเรื่อยมา

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบว่า ช่วงอายุที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ได้แก่ Gen Z (อายุน้อยกว่า 22 ปี) เป็นกลุ่มอายุที่อยู่ในวัยกำลังศึกษา ซึ่งด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งระบบการสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัดได้ส่งผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงในการดำเนินชีวิตต่อคนทุกกลุ่มทุกวัยโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ที่มีสถิติการใช้งานอินเทอร์เน็ตอยู่ที่ 8 ชั่วโมง 57 นาที ซึ่งเยาวชนอาจขาดการกั้นกรองในการเลือกรับ รวมถึงการนำไปปฏิบัติซึ่งทำให้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่เยาวชนเลือกใช้กระทำความรุนแรงต่อกันมากขึ้นและเป็นสาเหตุของการเกิดการรังแกกันประเภทใหม่ที่สามารรถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือซึ่งเรียกว่า การรังแกบนโลกไซเบอร์ (Cyber-Bullying) ที่เป็นลักษณะของการเขียนข้อความที่เป็นการต่อว่า ดูถูก ล้อเลียน รวมถึงการนำภาพ หรือ Clip VDO ที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการก่อกวนคุกคามทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย รู้สึกอับอาย เครียดขาดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาอารมณ์รุนแรงต่อไป² รวมถึงข้อมูลของ Kaspersky Cybersecurity Index ดัชนีชี้วัดความปลอดภัยไซเบอร์ที่ใช้ประเมินความเสี่ยงของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วโลกล่าสุดโดยชี้วัดจากการทำแบบสำรวจพบว่า คนไทย 67% จากกลุ่มตัวอย่าง ไม่คิดว่าตัวเองจะตกเป็นเหยื่อทางไซเบอร์ขณะที่อีก 31% จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำแบบสำรวจ 511 คน ไม่มีการติดตั้ง

โซลูชันด้านความปลอดภัย โดยในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 46% ได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามไม่ทางใดก็ทางหนึ่งแล้ว ส่วนในระดับโลกนั้น 74% ไม่เชื่อว่าตัวเองจะตกเป็นเหยื่อ 39% ไม่มีการติดตั้งโซลูชันด้านความปลอดภัยและมีเพียง 29% ที่ตกเป็นเหยื่อ เมื่อเทียบในระดับภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยตกเป็นเหยื่อไซเบอร์น้อยตามหลังมาเลเซียที่อยู่ 42% ส่วนฟิลิปปินส์อันดับสามที่ 52% ตามมาด้วยอินโดนีเซียและเวียดนามที่ 58% และ 59% ตามลำดับ จากสถิติดังกล่าวทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนที่กลายมาเป็นปัญหาที่มีความสำคัญทั้งในระดับนานาชาติรวมทั้งในประเทศไทย จากการศึกษาของนักวิจัยหลายท่านทั้งในและต่างประเทศ พบว่าพฤติกรรมการรังแกกันส่วนใหญ่จะพบมากในกลุ่มของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และยังมีแนวโน้มว่ามีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่จะเป็นเยาวชนเพศชาย^{3,4,5} ได้แบ่งพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ (1) การนินทาหรือตำหนิผู้อื่น (2) การหมิ่นประมาทผู้อื่น (3) การแอบอ้างชื่อผู้อื่น (4) การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผย (5) การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย เครือข่าย สังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในเด็กวัยรุ่นไทย คือ Facebook Instagram และ Twitter โดยเฉพาะ Twitter ได้รับความนิยมอย่างมากจากกลุ่มวัยรุ่น ที่มีอายุระหว่าง 16-24 ปี เพราะเด็กวัยรุ่นต้องการใช้ Twitter เป็นพื้นที่ที่แสดงความคิดเห็นส่วนตัว ควบคู่กับ Facebook เพื่อหลบเลี่ยงจากการสอดส่อง พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์จากพ่อแม่ ผู้ปกครองที่เริ่มมาใช้ Facebook มากขึ้น อีกทั้งมีศิลปิน ดารา นักแสดงหันสนใจเริ่มใช้ Twitter สื่อสารกับแฟนคลับมากขึ้น โดยเริ่มจากศิลปินเกาหลี และต่อยอดไปยังดาราไทยที่ใช้ Twitter สูงขึ้น ซึ่งหากใครไม่มีเครือข่ายสังคมออนไลน์ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น อาจถือได้ว่าเป็นคนที่ไม่ทันสมัย ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวข้างต้นนั้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มวัยรุ่นผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีพฤติกรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม และขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีไทย โดยที่กลุ่มวัยรุ่นเหล่านี้เสียเวลาไปกับการเล่นเครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่าการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต ยิ่งนานวันพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ยิ่งทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อในด้านลบมากขึ้น ดังนั้นให้เพื่อทราบถึงสถานการณ์ที่แพร่

ระบาดอย่างรวดเร็วของปัญหาการรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ในวัยรุ่น ด้วยรูปแบบที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อคนทั้งคนและต่อสังคมในวงกว้าง หากไม่ได้รับการที่เหมาะสมจะนำไปสู่ความรุนแรงมากขึ้น การศึกษานี้ผู้วิจัยจึงนำแบบทดสอบ Cybervictimization Questionnaire (CYVIC) for adolescents⁶ มาเป็นเครื่องมือในการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี ซึ่งทำให้ทราบข้อมูลที่สำคัญที่เป็นการปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบต่าง ๆ จากการเป็นเหยื่อไซเบอร์ เพื่อนำไปเป็นแนวทางการลด ป้องกัน แก้ไขปัญหาในเชิงปฏิบัติได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำแนกตามเพศ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ยสะสม และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

กรอบแนวคิดการวิจัย

การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่น (Gen Z) ในจังหวัดชลบุรีที่เกิดผลกระทบต่อด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน และด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ เนื่องจากพฤติกรรมทุกอย่างที่แสดงออกมานั้นเพื่อโต้ตอบกับสิ่งเร้า (Stimulus) ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวกลุ่มวัยรุ่นด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป โดยสิ่งมีชีวิต หรือ มนุษย์นั้นจะรับสิ่งเร้าด้วยความรู้สึกทั้ง 5 แล้วส่งความรู้สึกไปยังสมอง สมองจะประมวลผลแล้วออกคำสั่งไปยังหน่วยตอบสนองความรู้สึกเพื่อแสดงพฤติกรรมโต้ตอบ⁷

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน และนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา อายุ 13-21 ปี ในจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2567 เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่และไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของ Cochran^๑ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนและนักศึกษา อายุ 13-21 ปี ในจังหวัดชลบุรีกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับชั้น ปวช. 1-3 ปี และระดับชั้นอุดมศึกษา ปีที่ 1-4 ปี การศึกษา 2567 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (สพจ.) กรมสามัญศึกษา (สศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) กรมอาชีวศึกษา (อส.) และสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) จำนวน 534 คน โดยใช้เทคนิควิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling technique)

เครื่องมือในการวิจัย และคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน โดยผู้วิจัยได้นำมาหาคุณภาพของเครื่องมือ มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามปลายปิดแบบ Check List มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
2. แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งครอบคลุมการกระทำ สภาพแวดล้อม วัน เวลา เป็นคำถามปลายปิดแบบ Check List มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
3. แบบสอบถามการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ เป็นการถามถึงจำนวน (ความถี่) ที่ตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของสถานการณ์ต่าง ๆ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา โดยมีค่า I-CVI เท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .86 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ .24-.81

จากผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยทั้งหมด ผ่านเกณฑ์สามารถนำแบบสอบถามฉบับนี้ไปใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยได้ต่อไป

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการชี้แจงถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยความสมัครใจและมีสิทธิถอนตัวได้ถ้าต้องการ ข้อมูลจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและใช้ข้อมูลเฉพาะการศึกษานี้เท่านั้น การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอโดยภาพรวมซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกลุ่มตัวอย่าง โดยงานวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนานาชาติ เซนต์เทเรซา เลขที่หนังสือรับรอง TRSU 004/2567 วันที่ 30 กันยายน 2567

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี สามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาข้อมูลทั่วไป พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 73.03) กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 36.52) มีเกรดเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน (GPA) 2.50-2.99 (ร้อยละ 29.78) โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมานานมากกว่า 6 ปี (ร้อยละ 66.67)
2. ผลจากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละมากกว่า 3 ชม. (ร้อยละ 77.15) รองลงมา คือ 1-3 ชม. (ร้อยละ 21.91) และน้อยกว่า 1 ชม. (ร้อยละ 0.94) ตามลำดับ โดยที่เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทที่นิยมมากที่สุด คือ Facebook มากเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 83.15) รองลงมาเป็น LINE (ร้อยละ 82.40) TikTok (ร้อยละ 70.04) YouTube (ร้อยละ 67.60) Instagram (ร้อยละ 64.79) X (Twitter) (ร้อยละ 40.45) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทอื่น ๆ (ร้อยละ 6.37) โดยวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มากเป็นอันดับหนึ่ง คือ เพื่อการศึกษา (ร้อยละ 95.32) รองลงมาเป็นการใช้คุยกับเพื่อน ปัจจุบันและเพื่อนเก่า (ร้อยละ 90.64) ใช้เพื่อเล่นเกมส์ (ร้อยละ 58.05) หาเพื่อนใหม่ (ร้อยละ 12.73) ช้อป-ขายสินค้า โฆษณาประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 11.24) หาคู่ (ร้อยละ 2.06) และเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น เพื่อหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ติดตามข่าวสารและเพื่อความบันเทิง ดูซีรีส์เกาหลี ดูหนังออนไลน์ ฟังเพลง อ่านนิยายออนไลน์ และติดตามผลงาน

นักแสดงไทยและต่างประเทศ (ร้อยละ 8.43) ตามลำดับ สำหรับปริมาณเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในแต่ละสัปดาห์นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 88.58) รองลงมาคือ น้อยกว่า 2 ครั้ง (ร้อยละ 5.99) และ 3 - 5 ครั้ง (ร้อยละ 5.43) ตามลำดับ โดยใช้เวลาเฉลี่ยครั้งละมากกว่า 2 ชม. (ร้อยละ 50.94) รองลงมาคือ 1 - 2 ชม. (ร้อยละ 38.76) และน้อยกว่า 1 ชม. (ร้อยละ 10.30) ตามลำดับ ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งานใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด คือ เล่นที่บ้านก่อนเข้านอน (ร้อยละ 86.14) รองลงมา คือ เล่นที่โรงเรียนเวลาพักกลางวัน (ร้อยละ 79.21) เล่นตอนเช้าก่อนเข้าเรียน (ร้อยละ 71.72) เล่นที่โรงเรียนก่อนกลับบ้าน (ร้อยละ 67.60) เล่นที่ร้านค้าแพ/ร้านอาหารก่อนกลับบ้าน (ร้อยละ 57.68) และแอบเล่นที่โรงเรียนในเวลาเรียน (ร้อยละ 39.70) ตามลำดับ วันเสาร์ - อาทิตย์ช่วงเวลาที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยที่สุด คือ ช่วงเวลากลางคืน 19.00 - 24.00 น. (ร้อยละ 83.52) รองลงมาคือ ช่วงเวลากลางวัน 11.00 - 16.00 น. (ร้อยละ 78.09) ช่วงเวลาเย็น 16.00 - 19.00 น. (ร้อยละ 76.59) ช่วงเวลาเช้า 05.00 - 11.00 น. (ร้อยละ 50.94) และช่วงเวลาหลังเที่ยงคืน 24.00 - 05.00 (ร้อยละ 38.95) ตามลำดับ

นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีบล็อก (ข้อมูลส่วนตัว) ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 58.99) นอกนั้นมีบล็อก (ข้อมูลส่วนตัว) ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 41.01)

การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในการสมัครสมาชิกในเครือข่ายสังคมออนไลน์นักเรียนเปิดเผยเป็นข้อมูลส่วนตัวที่เป็นจริงบางส่วน (ร้อยละ 58.80) รองลงมา เป็นข้อมูลส่วนตัวที่เป็นจริง (ร้อยละ 30.71) และเป็นข้อมูลส่วนตัวที่ไม่เป็นจริง (ร้อยละ 10.49) นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านทางสมาร์ทโฟนมากที่สุด (ร้อยละ 85.96) รองลงมา คือ ผ่านทางคอมพิวเตอร์ส่วนตัว (ร้อยละ 79.21) ผ่านทางไอแพด (ร้อยละ 62.73) และผ่านทางคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา (ร้อยละ 21.35) ตามลำดับ นักเรียนส่วนใหญ่มีการตกแต่งเครือข่ายสังคมออนไลน์บ้างบางครั้ง (ร้อยละ 54.49) รองลงมา คือ ไม่ค่อยได้ตกแต่ง (ร้อยละ 42.13) และชอบตกแต่งอย่างมากเพื่อให้คนเข้ามาดูเครือข่ายสังคมออนไลน์ของตนเอง (ร้อยละ 3.37) มีความถี่ในการเปลี่ยนหน้าตาเครือข่ายออนไลน์ของนักเรียนคือ เปลี่ยนนาน ๆ ครั้ง ว่าง ๆ ก็เปลี่ยนแล้วแต่อารมณ์ (ร้อยละ 49.81) รองลงมาคือ ไม่ค่อยเปลี่ยนตกแต่งครั้งเดียวตั้งแต่สมัคร (ร้อยละ 49.81) และชอบเปลี่ยนบ่อย ๆ เพื่อเพิ่มความสวยงาม (ร้อยละ 6.18) และส่วนใหญ่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างใส่ภาพส่วนตัวจำนวน 1 - 10 รูป (ร้อยละ 40.26) จำนวน 11 - 20 รูป (ร้อยละ 22.85) จำนวนมากกว่า 30 รูป (ร้อยละ 16.10) จำนวน 21 - 30 รูป (ร้อยละ 12.36) และไม่เคยใส่รูปเลย (ร้อยละ 8.43)

3. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมของสถานการณ์การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี (n = 534)

ภาพรวมของสถานการณ์การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์	Mean	S.D.
การปลอมตัว (Impersonation)	1.34	.36
การเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ (Visual Cybervictimization)	1.54	.33
การเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษา (Written-Verbal Cybervictimization)	2.38	.36
การถูกกีดกันทางออนไลน์ (Online Exclusion)	2.32	.66
เฉลี่ย	1.89	.25

จากตารางที่ 1 พบว่า สถานการณ์การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรีในภาพรวมด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษา และด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานการณ์การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ทางด้านการเป็นเหยื่อ

ไซเบอร์ด้านภาษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23 ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.54 อยู่ในระดับน้อย และด้านการปลอมตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.34 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผลการเปรียบเทียบการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน และด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ของ

กรูมวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเพศ ดังรายละเอียดค่าสถิติที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ (n = 534)

Multivariate Tests					
Statistical Test	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Wilks' Lambda	.995	.707	4.000	529.000	.587

Univariate Tests					
Dependent variable	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Impersonation	.152	1	.152	1.140	.286
Visual Cybervictimization	.068	1	.068	.635	.426
Written-Verbal Cybervictimization	.101	1	.101	.780	.378
Online Exclusion	.456	1	.456	1.032	.310

Computed using alpha = .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน และด้านการถูก

กีดกันทางออนไลน์ของกรูมวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามระดับชั้น ดังรายละเอียดค่าสถิติที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับชั้นกับการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรม (n = 534)

Multivariate Tests					
Statistical Test	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Wilks' Lambda	.995	.342	8.000	1059.000	.950

Univariate Tests					
Dependent variable	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Impersonation	.023	2	.012	.087	.916
Visual Cybervictimization	.117	2	.059	.550	.577
Written-Verbal Cybervictimization	.211	2	.105	.815	.443
Online Exclusion	.049	2	.025	.056	.946

Computed using alpha = .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่าง มีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน และด้านการถูก

กีดกันทางออนไลน์ของกรูมวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเกรดเฉลี่ย สดสม ดังรายละเอียดค่าสถิติที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมกับการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ (n = 534)

Multivariate Tests					
Statistical Test	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Wilks' Lambda	.926	2.560	16.000	1607.594	.001
Univariate Tests					
Dependent variable	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Impersonation	2.854	4	.714	5.541*	.000
Visual Cybervictimization	.702	4	.176	1.660	.158
Written-Verbal Cybervictimization	1.427	4	.357	2.798*	.026
Online Exclusion	4.488	4	1.122	2.569*	.037

Computed using alpha = .05

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน และด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในส่วนของด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ

พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ดังรายละเอียดค่าสถิติที่แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตกับการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ (n = 534)

Multivariate Tests					
Statistical Test	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Wilks' Lambda	.921	3.669	12.000	1394.602	.000
Univariate Tests					
Dependent variable	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Impersonation	.977	3	.326	2.466	.061
Visual Cybervictimization	.917	3	.306	2.904*	.034
Written-Verbal Cybervictimization	2.079	3	.693	5.498*	.001
Online Exclusion	3.430	3	1.143	2.611	.051

Computed using alpha = .05

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกันมีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ และด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และในส่วนของด้านการปลอมตัว และด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ พบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกันมีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผลการวิจัย

การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรีในภาพรวมด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษา และด้านการถูกกีดกันทางออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย อาจจะเป็นเพราะการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของกลุ่มวัยรุ่นเป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงในขณะเดียวกัน “โอกาส” ในที่นี้คือ การที่ของกลุ่มวัยรุ่นสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและช่องทางการติดต่อสื่อสารบนโลกออนไลน์ในการหาความรู้และข้อมูลต่าง ๆ มาเพื่อพัฒนาเพิ่มศักยภาพและทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตและการทำงานในอนาคตได้ แต่ในขณะเดียวกัน ก็มี “ความเสี่ยง” และการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ครอบคลุม พ่อแม่ผู้ปกครอง รวมถึง คุณครูอาจารย์ ในสถานศึกษาต้องใส่ใจเฝ้าระวัง พุดคุยให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เหมาะสมแก่ลูกหลาน นักเรียน นักศึกษาที่เป็นกลุ่มวัยรุ่น จึงส่งผลให้สถานการณ์การตกเป็นเหยื่อไซเบอร์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพฤติกรรมกรรมกรังแกผู้อื่นและการตกเป็นเหยื่อการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของนักศึกษาพยาบาล⁹ พบว่า อยู่ในระดับน้อย เนื่องมาจากนักศึกษามีอายุระหว่าง 18-22 ปี เป็นช่วงวัยที่ใกล้เคียงกัน และกำลังศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยจึงอาจมีปัจจัยกระตุ้นที่คล้ายกัน ทั้งนี้ในชั้นปีที่ 1 จะเป็นช่วงของการปรับตัวจากโรงเรียนมัธยมปลายมาสู่มหาวิทยาลัยทำให้ต้องมีการสร้างสัมพันธ์และการทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ สถานที่ใหม่ที่อาจยังไม่คุ้นเคยกันมากนักจึงอาจพบการใช้วิธีการรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ได้ เมื่อผ่านมาสู่ชั้นปีที่ 2 จนถึงปีที่ 4 แล้วก็อาจมีความสนิทสนมกันมากขึ้น และเกิดการรวมกลุ่ม ส่งผลให้ยังคงมีพฤติกรรมกรังแกผู้อื่นและการตกเป็นเหยื่อการรังแกผ่านโลกไซเบอร์อยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับพฤติกรรมกรังแกแล้งบนโลกไซเบอร์และสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา^{10,11} พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุดและการเรียนออนไลน์ความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ทั้งนี้เกิดมาจากสื่อต่าง ๆ และสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน มีการรณรงค์เรื่องการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์อย่างแพร่หลาย ทำให้

นักศึกษาเกิดการตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากพฤติกรรมกรังแกแล้งบนโลกไซเบอร์มากยิ่งขึ้น

2. การเปรียบเทียบการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านการปลอมตัว ด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาพ และด้านการเป็นเหยื่อไซเบอร์ด้านภาษาการเขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจจะเป็นเพราะวัยรุ่นยังถือว่ายังเป็นเยาวชนจึงยังขาดความตระหนักรู้ว่า พฤติกรรมรังแกผู้อื่นผ่านไซเบอร์ไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายต่อผู้ถูกรังแก แต่อาจจะเป็นปัญหาให้กับตนเองในภายหลังด้วย โดยการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่จำเป็นต้องมีความอ่อนแอทางกายภาพ เพียงการใช้ภาษาหยาบคายลามกส่งไปในทางเพศกับผู้อื่นก่อนก็就会被ผู้อื่นตอบโต้กลับมาในรูปแบบเดียวกัน หรือแม้แต่วงแกในลักษณะทำให้อับอาย หวาดกลัว ทำให้เกิดสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ จนในที่สุดส่งผลให้ให้สุขภาพจิตเสียมากยิ่งขึ้น ดังนั้นอาจต้องหาวิธีการปกป้องอื่น เช่น สร้างความตระหนักและป้องกันด้วยตัวเอง ใช้ระบบหรือโปรแกรมตรวจสอบต่าง ๆ รวมไปถึงป้องกันด้วยมาตรการเป็นทางการ เช่น ระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา พัฒนาโปรแกรมเพื่อเพิ่มระดับความรู้ด้านสุขภาพทางเพศ¹² ไปจนถึงการมีกฎหมายที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยผลกระทบจากพฤติกรรมกรังแกแล้งของนักเรียน¹³ พบว่า การถูกรังแกแล้งมีผลกระทบทางด้านสังคมต่อเหยื่อในมิติของการสร้างสัมพันธ์ภาพด้านลบ โดยเหยื่อผู้ที่ถูกรังแกแล้งมักถูกเพื่อนในกลุ่มหรือในห้องกีดกันออกจากกลุ่ม โดยลักษณะของเหยื่อส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่มีปัญหาด้านสติปัญญา นำไปสู่การโดนบิ๊บให้อยู่เพียงลำพังและไม่มีเพื่อน จนทำให้ไม่สามารถอยู่ในสังคม ไม่กล้าสื่อสารกับบุคคลทั่วไปและโดนคนรอบข้างหรือคนในวงสังคมเกลียดชัง ในบางกรณีที่มีการกลั่นแกล้งกันหนัก ๆ เช่น การนำความลับของเพื่อนไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นรับรู้ กรณีนี้จะส่งผลให้ผู้ถูกรังแกแล้งไม่มีจุดยืนทางสังคม เนื่องจากถูกตัดสินจากข้อมูลที่ถูกกลั่นแกล้งได้เผยแพร่ไป ผลกระทบเหล่านี้ อาจส่งผลให้ผู้ถูกรังแกแล้งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์สังคม และ Cyberbullying โดยส่วนใหญ่เกิดขึ้น

ในช่วงมัธยมต้นซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่น และมีวัยรุ่นประมาณร้อยละ 20-40 เคยเป็นเหยื่อการข่มเหงรังแกทางโลกไซเบอร์ เด็กที่ถูกข่มเหงรังแกมักมีปัญหาความวิตกกังวล ซึมเศร้า ความเหงา การไร้ความสุข และมีปัญหาด้านการนอนการข่มเหงรังแกทางโลกไซเบอร์เป็นการข่มเหงที่ไม่ค่อยมีผู้สังเกตเห็น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเด็กต่างเก็บซ่อนการข่มเหงรังแกจากคนที่สามารถช่วยเหลือพวกเขาได้ เช่น ผู้ปกครอง เพราะมองว่าผู้ใหญ่ไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ให้พวกเขาได้ และยังมีอาการกระอักกระอ่วนใจหรืออินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุนี้ การข่มเหงรังแกทางโลกไซเบอร์ทำให้เด็กเหล่านี้ค่อย ๆ เปลี่ยนพฤติกรรมไปอย่างช้า ๆ พวกเขากลายเป็นคนเงียบ ๆ เก็บเนื้อเก็บตัว ไม่เข้าสังคมเหมือนก่อน แต่ไม่มีใครสังเกตเห็นเพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ยากหากไม่ได้รับการใส่ใจเพียงพอ¹⁴

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย
ควรสร้างความตระหนักว่าการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นภัยคุกคามได้ทั้งกับเพศชายและเพศหญิง แนะนำกลุ่มนักเรียนให้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม รู้จักป้องกันข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของตัวเองเพราะการป้องกันตัวเองเป็นวิธีการที่ดีที่สุด และสร้างระบบการเฝ้าระวังและให้คำปรึกษาในสถานศึกษา โดยอาจขอความร่วมมือจากกรมสุขภาพจิต จัดตั้งคลินิกไซเบอร์ (Cyber clinic) รับให้คำปรึกษาและรับแจ้งเหตุ ให้ความรู้และเพิ่มบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ให้นักเรียนนักศึกษาเข้าถึงและมั่นใจในระบบช่วยเหลือมากกว่าจะปรึกษากันเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
ควรใช้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ในการสร้างแนวทางการรองรับการตกเป็นเหยื่อไซเบอร์จากพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มวัยรุ่น และควรมีการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนากิจกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์เชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียนในกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะ

References

1. Electronic Transactions Development Agency. Thailand Internet User Behavior 2022. Bangkok: Electronic Transactions Development Agency; 2023. (in Thai)
2. Pokpong S, & Musikaphan W. Cyberbullying behavior among Thai youth in Bangkok. Bangkok: The Wisdom Society for Public Opinion Research of Thailand; 2010. (in Thai)
3. Hines M. Prenatal endocrine influences on sexual orientation and on sexually differentiated childhood behavior. *Frontiers in neuroendocrinology*. 2011; 32(2): 170-82.
4. Tudkuea T, & Laeheem K. Development of indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province. *Asian Social Science*. 2014; 14(1): 74-9.
5. Willard NE. Cyberbullying and cyberthreats. Eugene, OR: Center for Safe and Responsible Internet Use; 2006.
6. Alvarez-García D, Núñez JC, Barreiro-Collazo A, & García T. Validation of the Cybervictimization Questionnaire (CYVIC) for adolescents. *Computers in Human Behavior*. 2017; 70(4): 270-81.
7. Cisco System. Cisco Networking knowledge for Newbie. California: Cisco Systems, Inc; 2008.
8. Cochran WG. Sampling Techniques. New York: John Wiley & Sons; 1953.
9. Phaowiriya H, Boonnate N, Chaisena Dallas J, & Suppaseemanont W. Cyberbullying Behavior and Cybervictimization Among Nursing Students. *Nursing Journal*. 2021; 48(1): 159-63. (in Thai)

10. Chatchavanchanankij B, Kulsawat T, & Phuangthuean P. Factors Affecting Cyberbullying Behavior: A Case Study of Students at Burapha University. *Journal of Public Administration and Politics*. 2023; 12(2): 42-56. (in Thai)
11. Chailarp K, & Suwonnarop N. Factors Predicting the 21st Century Competencies of Nursing Students Among COVID-19 Situation Princess Agrarajakumari College of Nursing Chulabhorn. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*. 2024; 25(2): 101-11. (in Thai)
12. Narkbubpha R, Thongma N, Tongpeth J, Sarakshetrin A, & Chinglek W. Sexual Health Literacy among Female Adolescent Students in the Educational System, Phetchaburi Province. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*. 2024; 25(2): 75-82. (in Thai)
13. Awang S, Chehama N, Chooleng N, Che-e-so N, Arrahimee A, & Tudkuea T. Effects of Bullying Behaviors among Students in Pattani Provinces. Songkla: Prince of Songkla University; 2024. (in Thai)
14. Faculty of Nursing, Chulalongkorn University. *Cyberbullying*. Bangkok: Chulalongkorn University; 2023. (in Thai)